

Joel

¹ Amo ini ang mensahi sang GINOO nga iya gin-pahayag kay Joel nga anak ni Petuel.

Ginpierdi sang mga Apan ang mga Tanom

² Kamo nga mga manugdumala sang Juda kag ang tanan nga pumuluyo sini, pamatiin ninyo ining isugid ko sa inyo. Wala pa sing may natabo nga pareho sini sang panahon sang inyo mga katigulangan ukon sang inyo panahon subong.

³ Kinahanglan nga isugid ini sa kada henerasyon sang inyo mga kaliwat:

⁴ Sunod-sunod nga nagsalakay ang mga panong sang mga apan. Ang nabilin nga mga tanom nga wala maubos sang isa ka panong ginkaon naman sang masunod nga panong hasta nga nagkalaubos ang mga tanom.*

⁵ Kamo nga mga palahubog, bangon kamo kag maghibi sing tudo! Kay wala na kamo sing mainom; wala na sing *mga ubas nga hilimuon nga bag-o* nga bino.

⁶ Kay ang duta sang GINOOT[†] ginsalakay sang terible nga mga apan[‡] nga puwerete kadamo. Mat-alom ang ila mga ngipon pareho sa ngipon sang leon.

* ^{1:4} Possible man nga nagasugid ang ini nga bersikulo sang apat ka klase sang apan ukon apat ka “stages” sang pagdako sang apan.

† ^{1:6} *duta sang GINOO*: sa literal, *akon duta*, nga amo ang Juda.

‡ ^{1:6} *mga apan*: sa literal, *nasyon*. Possible nga ang ini nga mga apan nagarepresentar sang nasyon nga magasalakay sa Juda.

7 Ginpamierde nila ang mga tanom nga ubas sang GINOO kag ang iya mga kahoy nga higera. § Ginkitkit nila ang mga panit sini hasta nga nagpuluti ang mga sanga.

8 Maghibi kamo pareho sang isa ka dalaga* nga nagasuksok sang sako sa *pagpakita nga nagapan-gasubo siya sa pagkapatay* sang iya palamanahon.

9 Kay wala na sing mga uyas kag mga bino nga ihalad sa templo sang GINOO; *amo gani nga nagapangasubo* ang mga pari nga nagaalagad sa GINOO.

10 Nagkalapierdi ang kaumahan kag daw sa tawo ini nga nagapangasubo. Nagkalapierdi ang mga uyas kag wala na sang duga sang ubas kag lana.

11 Kamo nga mga mangunguma, magkasubo† kamo! Kamo nga nagaatipan sang talamnan sang ubas, maghibi kamo sing tudo! Kay nagkalapierdi ang mga patubas sa kaumahan—ang mga trigo kag mga barley.

12 Kag nalaya ang mga tanom nga ubas kag ang tanan nga kahoy pati na ang mga higera, pomegranata, palma, kag mansanas. Matuod gid man nga nadula ang kalipay sang mga tawo.

Ang Panawagan sa Paghinulsol

13 Kamo nga mga pari nga nagaalagad sa halaran sang akon Dios, magsuksok kamo sang sako kag magkadto sa templo kag maghibi sa bilog

---

§ **1:7** *ang mga tanom...higera:* sa literal, *ang akon mga tanom nga ubas kag ang akon mga kahoy nga higera*   * **1:8** *dalaga:* ukon, birhen   † **1:11** *magkasubo:* ukon, mahuya

nga gab-i. Kay wala na sing mga uyas kag mga bino nga ihalad sa templo sang inyo Dios.

¹⁴ Hambali ninyo ang mga manugdumala sang Juda kag ang tanan nga pumuluyo sini, nga magtipon sila tanan sa templo sang GINOOG nga inyo Dios kag magpuasa. Magpangayo sila sang bulig sa GINOOG.

¹⁵ Abaw, malapit na ang adlaw nga magapanglaglag ang GINOOG nga Makagagahom.

¹⁶ Nakita ta mismo kon paano kita nawad-an sang pagkaon kag kon paano nadula ang kasadya sa templo sang Dios.

¹⁷ Nagkalamatay ang mga binhi sa duta.[‡] Kag tungod nga naghuyos ang mga uyas, wala na sing unod ang mga bodega, gani nagkalaguba na lang ini.

¹⁸ Nagaugayong ang mga kasapatan *sa kagutom*. Nagadalang-dalang ang mga baka kay wala na sila sing halalbon; pati ang mga karnero nagaantos.

¹⁹ *Nagpangamuyo si Joel. Siling niya*, “Nagapanawag ako sa imo, GINOOG, kay nagkalalaya ang mga palahalban kag ang tanan nga kahoy sa kaumahan nga daw sa ginlamon sang kalayo.

²⁰ Bisan ang talunon nga mga sapat nagahulat sang imo bulig, kay mala na gid ang mga suba kag mga sapa, kag nagkalalaya ang mga palahalban nga daw sa ginlamon sang kalayo.”

2

Ang Pagsilot sang Dios nga Pareho sa

[‡] **1:17** Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini.

Pagsalakay sang mga Apan

¹ Patunuga ninyo ang budyong sa pagpaandam *sa mga tawo* sa Zion,* ang balaan[†] nga bukid sang GINOO. Tanan kamo nga nagaestar sa Juda, magkurog kamo sa kahadlok, kay malapit na gid ang adlaw *nga magasilot* ang GINOO.

² Madulom kag magal-om ang ina nga adlaw. Ang terible nga mga apan[‡] nga puwerte kadamo nagalinapta sa mga bukid pareho sa paglapta sang silak sang adlaw sa kaagahon. Wala gid sing may natabo nga pareho sina halin sang una, kag indi na matabo ang pareho sina hasta san-o.

³ Sunod-sunod nga nagsalakay ang mga apan nga daw sa kalayo.§ Sa wala pa sila magsalakay ang duta daw pareho sang katamnan sang Eden, pero sang masalakay na nila, daw pareho na ini sang desierto. Wala gid sing tanom nga nakaluwas sa ila.

⁴ Daw sa kabayo ang ila hitsura kag nagasibad sila pareho sa mga kabayo nga pang-inaway.

⁵ Ang gahod sang ila paglukso-lukso sa ibabaw sang mga bukid daw pareho sang nagadalagan nga karwahe ukon ginasunog nga dagami. Daw pareho sila sa gamhanan nga mga soldado nga handa na sa pagpakig-away.

* **2:1 Zion:** Amo ang isa ka tawag sa Jerusalem.   † **2:1 balaan:** ukon, pinili   ‡ **2:2 mga apan:** sa literal, *katawhan*. Posible nga ang ini nga mga apan nagarepresentar sang katawhan nga magasalakay sa Juda.   § **2:3 Sunod-sunod..kalayo:** sa literal, *Sa ila atubangan kag sa likod may kalayo nga nagapanunog*. Siguro ang buot silingon, sa atubangan kag sa likod sang isa ka panong sang mga apan may ara man nga mga panong sang mga apan. Tan-awa ang 1:4 kag 2:20.

6 Ang mga tawo nga makakita sa ila mahad-lukan kag magapalanglapsi.

7-8 Nagasalakay sila kag nagataklas sa mga pader pareho sang mga soldado. Deretso sila kon maglakat kag wala nagaliw-as sa ila alagyan. Wala sila nagadis-uganay; kag bisan masugata nila ang mga armas wala sila nagaalaplaag.

9 Ginasalakay nila ang siyudad kag ginataklas ang pader sini. Ginasaka nila ang mga balay kag nagasulod sila sa mga bintana pareho sang kawatan.

10 Nagauyog ang kalibutan kag ang kalangitan sa ila nga pag-abot. Kag nagadulom ang adlaw kag ang bulan kag wala na nagasiga ang mga bituon.

11 Nagamando ang GINOOG sa *sining mga apan nga* iya mga soldado, kag nagatuman sila sa iya nga sugo. Terible ini nga mga apan kag puverte kadamo. Makahaladlok gid ang adlaw nga magasilot ang GINOOG; wala gid sing may makaagwanta sini.

Ginapabalik sang Dios ang Iya mga Katawhan sa Iya

12 Nagasiling ang GINOOG nga tion na ini nga magbalik kamo sa iya nga hugot gid sa inyo tagipusuon, nga nagapuasa kag nagapangasubo nga may paghibi.

13 Maghinulsol kamo sing tinagipusuon kag indi nga pakita-kita lang nga paghinulsol paagi sa paggisi sang inyo mga bayo. Magbalik kamo sa GINOOG nga inyo Dios, kay maluluy-on siya kag mabinalak-on. Mahigugmaon siya kag indi dali mangakig. Handa siya nga magbaylo sang iya huna-huna nga indi na magpadala sang kalaglagan.

14 Basi pa lang magbaylo ang hunahuna sang GINOO nga inyo Dios kag pakamaayuhon niya *ang inyo mga patubas*, para makahalad na kamo sa iya sang mga uyas kag bino.

15 Patunuga ninyo ang budyong sa Zion sa pag-pahibalo sa mga tawo nga magtipon sila kag magpuasa.

16 Himua ninyo ang seremonya sa pagpakatinlo kag magtipon kamo tanan, bata man ukon tigulang. Pati mga lapsag dal-on man, kag ang bag-o ginkasal mag-intra man.

17 Ang mga pari nga nagaalagad sa GINOO maghibi sa tunga-tunga sang halaran kag sang balkon sang templo, kag magpangamuyo sila sang pareho sini: “GINOO, kaluoyi ang katawhan nga imo ginapanag-iyahan. Indi pagtuguti nga pakahuy-an sila kag yagutaon* sang iban nga mga nasyon paagi sa pagsiling, ‘Diin na bala ang inyo Dios?’”

Pakamaayuhon Liwat sang Dios ang Duta sang Juda

18 Nagakabalaka gid ang GINOO sa iya duta, kag naluoy siya sa iya katawhan.

19 Kag bilang sabat sa ila pangamuyo magasiling siya sa ila, “Hatagan ko kamo sang mga uyas, duga sang ubas, kag lana; kag maayawan gid kamo. Indi ko na pagtugutan nga pakahuy-an kamo sang iban nga mga nasyon.

20 Pahalinon ko ang mga manugsalakay sa inyo nga halin sa north, kag tabugon ko sila sa desierto. Ang nauna nila nga panong tabugon ko sa Patay

---

* **2:17 yagutaon:** ukon, dumalahon

nga Dagat[†] kag ang ulihi nila nga panong tabugon ko sa Dagat sang Mediteraneo.[‡] Magabalaho ang ila mga bangkay."

Makatilingala gid ang mga ginhimo sang GINOO.

²¹ Indi dapat magkahadlok ang duta *sang Juda*, kundi magkasadya ini kay makatilingala gid ang mga ginhimo sang GINOO.

²² Indi man dapat magkahadlok ang mga sapat, kay nagadabong na ang mga palahalban sa kamingawan kag nagapamunga na ang mga kahoy pati ang higera. Nagapamunga na man ang mga ubas.

²³ Kamo nga katawhan sang Zion, magkali-pay kamo sa ginhimo sa inyo sang GINOO nga inyo Dios. Kay ginhatagan niya kamo sang na-hauna nga ulan sa pagpakita nga matarong siya.[§] Ginpadal-an niya kamo sang na-hauna nga ulan kag sang masunod pa nga ulan pareho sang una.

²⁴ Mapuno sang mga uyas ang mga linasan kag magaawas ang duga sang ubas kag ang lana sa mga pulugaan sini.

²⁵ *Kay nagasiling ang GINOO*, "Ibalik ko ang mga nagkalapierdi sa inyo sadtong mga tinuig nga ginsalakay ang inyo mga tanom sang sunod-sunod nga mga panong sang mga apan. Ako ang nagpadala sa inyo sining madamo nga apan nga akon mga soldado.

²⁶ Karon magadamo na ang inyo kalan-on kag mabusog gid kamo. Kag tungod sini, pagadaya-

---

[†] **2:20 Patay nga Dagat:** sa Hebreo, *dagat sa east*   [‡] **2:20 Dagat sang Mediteraneo:** sa Hebreo, *dagat sa west*   [§] **2:23 Kay ginhata-gan...matarong siya:** Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini.

won ninyo ako nga inyo Dios, nga naghimo sang makatilingala nga mga butang sa inyo. Kag kamo nga akon katawhan indi na gid mahuy-an hasta san-o.

²⁷ Dayon mahibaluan ninyo nga ara ako sa inyo nga mga taga-Israel, kag ako lang ang GINOOG nga inyo Dios kag wala na sing iban pa. Kag kamo nga akon katawhan indi na gid mahuy-an hasta san-o.

Mga Espiritual nga Pagpakamaayo

²⁸ “Kag sa ulihi ihatag ko ang akon Espiritu sa tanan nga klase sang tawo. Ang inyo mga anak nga lalaki kag babayi magasugid sang akon mga mensahi. Ang inyo tigulang nga mga lalaki padamguhon *ko*. Ang inyo pamatan-on nga mga lalaki makakita sang mga palanan-awon.

²⁹ Sa sina nga mga inadlaw, ihatag ko man ang akon Espiritu sa mga ulipon* nga lalaki kag babayi.

³⁰ Magapakita ako sang mga makatilingala nga mga butang sa langit kag sa duta: *May makita nga dugo, kalayo kag madamol nga aso.*

³¹ Magadulom ang adlaw, kag ang bulan mag-apula pareho sang dugo. Ini matabo sa wala pa mag-abot ang makatilingala gid nga adlaw *sang paghukom sang GINOOG.*”

³² Pero ang bisan sin-o nga magdangop sa GINOOG maluwas. Kay suno sa ginsiling sang GINOOG, may mabilin nga mga Israelinhon sa Bukid sang Zion, ang Jerusalem. Ini sila ginpili sang GINOOG nga maluwas.

* **2:29 mga ulipon:** sa iban nga mga kopya sang Septuagint, *akon mga ulipon*

3

Pagsilutan ang mga Nasyon

¹ *Nagsiling ang GINOO*, “Sa sina nga tion nga ibalik ko ang maayo nga kahimtangan sang Juda kag Jerusalem,*

² tipunon ko ang mga nasyon kag padulhugon ko sila sa Kapatagan ni Jehoshafat.[†] Didto pagahukman ko sila tungod sang ila ginhimo sa mga Israelinhon, ang katawhan nga akon ginapanagiyan. Ginpalapta nila ang akon katawhan sa iban nga mga nasyon kag ginpartida nila ang akon duta.

³ Gin-gabot-gabutan nila ang akon katawhan *para partidahan*, kag ginbaligya nila nga mga ulipon ang mga bata nga lalaki kag babayi, para ibayad nila sa ilimnon kag sa mga babayi nga nagabaligya sang ila lawas.

⁴ “Kamo nga mga katawhan sang Tyre, Sidon, kag sang tanan nga lugar sang Filistia, ano ining ginahimo ninyo kontra sa akon?[‡] Ginabalusan bala ninyo ako sa butang nga akon nahimo? Kon ginabalusan ninyo ako, balusan ko kamo gilayon sa inyo ginahimo.

⁵ Kay ginkuha ninyo ang akon malahalon nga mga pagkabutang,[§] pati ang mga pilak kag bulawan, kag gindala ninyo ini sa inyo mga templo.

* ^{3:1} *ibalik..Jerusalem*: ukon, *pabalikon ko ang katawhan sang Juda kag Jerusalem sa ila duta halin sa pagkabihag.*   † ^{3:2}

Jehoshafat: buot silingon sa Hebreo, *naghukom ang GINOO*

‡ ^{3:4} Ang ginahimo sang sini nga mga nasyon kontra sa Israel pareho lang nga ginahimo nila kontra sa GINOO.   § ^{3:5} *akon...pagkabutang*: Ang mga pagkabutang sang mga Israelinhon iya sang GINOO.

6 Ginbaligya ninyo sa mga Griego ang katawhan sang Juda kag Jerusalem *bilang mga ulipon*, para mapalayo ninyo sila sa ila kaugalingon nga duta.

7 Pero buligan ko sila nga makahalin sa mga lugar nga ginbaligyaan ninyo sa ila, kag pagahimuon ko sa inyo ang inyo ginhimo *sa ila*.

8 Ibaligya ko ang inyo mga anak sa katawhan sang Juda, kag ibaligya nila sila sa mga taga-Saba,* nga nagaestar sa malayo nga lugar. *Matabo gid ini*, kay *ako*, ang GINOO, ang nagasiling sini.”

9 Ipahibalo ini sa mga nasyon: Magpreparar kamo sa pagpakig-away. Hangkata ninyo ang inyo mga soldado nga magsalakay.

10 Himua ninyo nga mga espada ang inyo mga tagad kag himua ninyo nga mga bangkaw ang inyo mga inughagbas. Bisan ang mga maluya kinahanglan nga magpakig-away.

11 Dali, palapit kamo, tanan kamo nga mga nasyon sa palibot. Kag magtipon kamo didto *sa Kapatagan ni Jehoshafat*. GINOO, padulhuga na *didto* ang imo mga soldado!†

12 *Nagsiling ang GINOO*, “Kinahanglan nga mahangkat ang mga nasyon sa palibot sa pagkadto sa Kapatagan ni Jehoshafat, kay hukman ko sila didto.

13 Daw pareho sila sa alanihon nga dapat garabon na tungod kay luto na, ukon daw pareho sa ubas nga dapat pugaon na tungod kay puno na sang ubas ang pulugaan. Masyado na sila kalaot;

---

* **3:8 Saba:** Isa ka lugar sa southwest sang Arabia.   † **3:11**
GINOO...soldado: sa Syriac, *Kag didto laglagon sang GINOO ang inyo mga soldado*.

ang ila mga sala daw pareho sa duga sang ubas nga nagaawas sa suludlan sini.”¹⁴

¹⁴ Puwerte kadamo sang tawo nga nagagina-hod sa Kapatagan sang Paghukom, kay malapit na mag-abot dira ang adlaw sang pagsilot sang GINOO.

¹⁵ Magadulom ang adlaw kag ang bulan, kag indi na magsiga ang mga bituon.

¹⁶ Magangurob ang GINOO halin sa Zion;[‡] ang iya tingog magadaguob halin sa Jerusalem. Kag tungod sini magauyog ang kalibutan kag ang kalangitan. Pero mabakod nga dalangpan ang GINOO para sa mga Israelinhon nga iya katawhan.

Ang mga Pagpakamaayo para sa Katawhan sang Dios

¹⁷ *Mga taga-Juda*, mahibaluan ninyo nga ako, ang GINOO nga inyo Dios, nagapuyo sa Zion, ang akon balaan nga bukid. Kag *sa liwat mangin* balaan ang Jerusalem; indi na gid ini liwat pagsalakayon sang taga-iban nga mga nasyon.

¹⁸ Sa sina nga tion *pakamaayuhon ko kamo*. Mangin bugana ang inyo bag-o nga bino *halin sa madamo nga ubas* sa kabukiran. Mangin bugana man ang inyo gatas *halin sa madamo nga baka kag kanding nga nagahalab* sa mga bulobukid. Indi gid mamalhan ang inyo mga sapa. Kag magailig ang tuburan halin sa templo sang GINOO kag magapatubig ini sa *hubas nga ililigan* sang tubig nga may mga acacia.[§]

[‡] **3:16 Zion:** Amo ang isa ka tawag sa Jerusalem.   **§ 3:18** *nga may* mga acacia: ukon, *sang Shitim*

19 “Ang Egypt mangin mamingaw nga lugar kag ang Edom mangin desierto tungod kay ginpin-tasan nila ang katawhan sang Juda; ginpamatay nila ang mga inosente.

20 Pero ang Juda kag ang Jerusalem pagaestaran hasta san-o.

21 Magabalos ako para sa mga ginpamatay sa akon katawhan; silutan ko gid ang naghimo sini sa ila. **Ako ang GINOO nga nagapuyo sa Zion.*”

---

* **3:21** *Magabalos...sa ila:* Pareho sini sa Septuagint kag sa Syriac. Sa Hebreo, *Kabigon ko nga inosente ang mga ginpamatay sa ila nga wala ko pa makabig nga inosente;* ukon, *Patawaron ko ang pagpamatay nila nga wala ko pa mapatawad.*

**Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios
Hiligaynon: Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios
(Bible) for the Philippines**

copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 Biblica, Inc.

Language: Ilonggo

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang "Biblica", kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Magamit sang tanan ini nga obra/translation paagi sa Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Agod makita ang kopya sang ini nga license, bisitahi ang <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> ukon magpadala sang sulat sa Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Ang Biblica® amo ang trademark nga rehistrado para sa Biblica, Inc., ang paggamit sang sini (Biblica®) nga trademark ginakinahanglan sang permiso halin sa Biblica, Inc. Suno sa polisiya nga ginbutyag didto sa CC BY-SA license, mahimo nga kopyahon kag idistribute ining oriinal nga obra/translation basta nga ipabilin ang trademark nga Biblica® suno sa oriinal sini nga pagkasulat. Kon yara ikaw nga ginbag-o ukon ginhimo nga modipikasyon sa sininga kopya, kinahanglan ipahibalo kon ano ini kag butangan sang sini nga impormasyon: "Ang oriinal nga obra/translation iya sang Biblica Inc. magamit ini nga wala sing bayad, bisitahi lang ang www.biblica.com kag ang open.bible."

Ang impormasyon babin sa copyright kinahanglan makita sa Title ukon copyright page sang obra/translaion. Amo ini ang dapat masulat:

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang “Biblica”, kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Kon may yara ikaw nga ginbag-o sa kopya, kinahanglan nga mahibal-an ini paagi sa paggamit sang pareho gihapon nga license (CC BY-SA).

Kon kinahanglan nga ipahibalo mo sa Biblica Inc., ang imo ginhimo nga pagbag-o ukon modipikasyon sa sini nga kopya, palihog bisitahi kami sa <https://open.bible/#feedback>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang “Biblica”, kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/#feedback>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 3 May 2025

84488a6a-84c1-596e-af6b-5a0f432656b4